

ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದು-ಬರಹ

ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ಮಿಶ್ರಾ

ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವದ ಹಂತದಲ್ಲ ಪುಟಾಣಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೋಷಿಸುವುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲ ಬೆಳೆದ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನೋಡುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ. ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇದು ಘನತೆ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ಸಂಕೇತವೆಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಶಿಶು ಪ್ರಾಸಗಳು, ನಾಣ್ಣಡಿ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಬೆಂಗಾಲ ಭಾಷೆಯ ಶಿಶು ಪದ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ನಾಣ್ಣಡಿಯನ್ನು ನೋಡೋಣ.

“ಅಕಾಸೋಡಾ ಕೋರೇ ಜಿಯೆ”

ಗಾಡಿ ಗೋಡಾ ಚೋಡೇಸೈ

(ಓದು ಬರಹ ಯಾರು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೋ, ಅವರು ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಕಾರಿನ ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.)

“ಅಖಾಯಿ ಪಡಾಯಿ ನಹಿ ಸೀಕೋಗಿ

ತೋ ಗಧೇ ಕಿ ತರಾಹಿ ರಹೋಗೀ”

(ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ, ಕತ್ತೆಯಂತೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.)

ಬೆಂಗಾಲ ಶಿಶು ಪ್ರಾಸವು ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವವರು ಕಾರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ನಾಣ್ಣಡಿ ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಓದು ಬರಹದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲ,

ಕೇಳಿದ ಈಶ್ವರ ಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಅವರ ಒಂದು ಕತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು. ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರು ಶಾಲೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನವೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರಂತೆ. ಒಂದು ದಂತಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರವರು, 1828ರ ನವೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರಿನಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಲೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಮೈಲುಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ನಗರವನ್ನು ಸೇರುವ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರಂತೆ. ನಾನು ತಾರುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಆಟಕೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ವಿವಿಧ ಸಂಕೇತಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಜಾಹೀರಾತು ಫಲಕ, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಸಿಹಿತಿಂಡಿಯ ಡಬ್ಬಗಳು, ಔಷಧಿ ಬಾಟಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಅಖತ ಪದಗಳು ತಿಳಿಸುವ ಮುದ್ರಿತ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಓದು ಮತ್ತು ಬರಹ ಕಲಿಸುವ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಸಮಾರಂಭವಾದ “ವಿದ್ಯಾರಂಭಂ” ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಾರ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿಲ್ಲದೇ ಓದು ಬರಹದ ಅರಿವು ಉದಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗಿತ್ತು.

‘ವಿದ್ಯಾರಂಭಂ’, ಎನ್ನುವುದು ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಹಿಂದು ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಕೆಯ ಪಯಣದ ಶುಭಾರಂಭವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭ. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು, ಚಿನ್ನದ ಉಂಗುರದಿಂದ ಮಗುವಿನ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಗಣಪತಿ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಕೋರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದೇ ಪದವನ್ನು ಮರಳು

ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹರಡಿರುವ ತಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮಗುವಿನ ತೋರು ಬೆರಳಿನಿಂದ ಬರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರ ನಂಬಿಕೆಯಂತೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರಂಭಂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದು ಬರಹವನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ, ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ನೋಡಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಗು ತಾನು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಿಸರದಿಂದಲೇ ಚಿತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ಎಂದು ಮುದ್ರಿತ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತದೋ ಆ ದಿನದಂದು ಅದು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೆಯೇ ಎರಡು ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. "ಮಗು, ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೇ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಪೂರ್ವತರಬೇತಿ ರೂಪಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ ಹಾಗೂ ಅದಿನ್ನೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕಲಿತಿರದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. (Teale and Sulzby, 1991:52).

ಮಗುವಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದೇ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತಂದೆತಾಯಿಯರು ಕಲಿಯುವ ಕುತೂಹಲವಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು. ತಂದೆತಾಯಿಯರು ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿತ ಅಕ್ಷರದಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯ ಕಿಡಿಹೊತ್ತಿಸಬಲ್ಲರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳು ತೋರಿಸುವ, ಆ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಲೇ ಬೇಕು (ಕ್ರೇ, 1991 : 29).

ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದಿಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿರಂತರ ಆಲಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಓದುವ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ, ಆಲಸುವಿಕೆ ಓದುವ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಿತ ಪರಿಸರದ

ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಪುಟಾಣಿಗಳ ನೋಡಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಭದ್ರವಾದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅರಿವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಡುವೆ ಒಂದು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಥಾಪಿತ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಗು ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಅದು ಸಮಾಜದ ಭಾಷಾ ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಾಮಾಜಿಕರಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸುವಾಗ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ವರ್ತಮಾನಕಾಲ, ಭೂತಕಾಲ, ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರ-ದೂರ, ಮೇಲೆ-ಕೆಳಗೆ, ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪದಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗುವು ಪೆನ್ ಮತ್ತು ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು, ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಗು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗೀಚುವ ರೇಖೆಗಳು, ಬರೆಯುವ ಬರವಣಿಗೆ ಅಥವಾ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು, ಈ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅದೇ ತರಹದ ಗುರುತನ್ನು ಮಗು ನೋಡಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. 'ಅವರು ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ರೂಪ, ಸೂಚಿತ ಮತ್ತು ಸೂಚಿಸುವವರ ನಡುವೆ ಪ್ರೇರಿತ ಸಂಬಂಧದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ' (Kress, 1997: 73)

ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅದು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಾಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುಟಗಳನ್ನು ತೆರೆದು, ಪುಟವೊಂದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಪುಟವನ್ನು ಹರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ಮಕ್ಕಳು, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಾನೊಂದೇ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ; ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ; ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಓದುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಮಗುವಿಗೆ ಅಕ್ಷರದ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಹ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ

ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವು ಏನನ್ನೋ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಮಗು ತನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ “ಈ ಚಿತ್ರ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ?” ಎಂದು. ಯಾವ ದಿನದಂದು ಮಗು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಇವುಗಳು, ಏನೋ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಯೋ, ಆ ದಿನದಿಂದಲೇ ಅದು ತನ್ನ ಸಾಕ್ಷರತೆಯತ್ತ ಪಯಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಾದ, ಅಕ್ಷರಗಳು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ, ಪದಗಳು ಅರ್ಥಭರ್ತವಾಗಿವೆ, ಓದುವ ಕ್ರಿಯೆ ಎಡದಿಂದ ಬಲಭಾಗದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯುವಂತದ್ದು ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಹಿಂಭಾಗದವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇವೆಲ್ಲಾ, ಮಗುವಿಗೆ ತಾನೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಹಾಗೂ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು.

“ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಖತ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥಭರ್ತ ಎಂಬ ಅರಿವು ತಮಗೆ ಮೂಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಓದುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.” Goodman (1992:6)

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಉದಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಪರಿಸರದ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು, ರಚಿಸಿರುವ, “ಪುಟಾಣಿ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟು” (2012), ಸಹ ಮಕ್ಕಳು ಪುಟ್ಟವರಿದ್ದಾಗಲೇ ಓದಬರಹದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಓದು-ಬರಹ ಕುರಿತಂತೆ ಇರುವ ಚರ್ಚೆಗಳು, ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪನೆಯ ಹಿಡಿತಕ್ಕೊಳ್ಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಗು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನೇ ಉಸಿರಾಡುತ್ತದೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಓದು-ಬರಹ ಬಲ್ಲ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿ ಏಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ ಎಂದು ಅರಿತು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಗುವಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಈ ಮಗು ಸಹ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಗುವಿನಷ್ಟೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಓದು-ಬರಹದ ಜ್ಞಾನ ಗಳಿಕೆ ಪಡೆಯುವ

ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ? ಬಹುತೇಕ ಭಾರತದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ, ತಂದೆತಾಯಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುದ್ರಿತ ಓದುಬರಹದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಕನಸನ್ನೂ ಕಾಣಲಾರರು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ 25-28 ಎಪ್ರಿಲ್ 2011 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ Consultancy on Early Literacy ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಾದ ಪ್ರಕಾರ, “ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಿಗೆ ಅಖತ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆಯೇ. ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ, ಅರ್ಥಭರ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಮುಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಓದುಬರಹದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕರೆತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿ, ಅವರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಔಪಚಾರಿಕವಾದ, ಮುಕ್ತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವ, ಗೀಚುವ, ಓದುವ, ಬರೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ ತನ್ನೂಲಕ ಅಖತ ರೂಪದ ಭಾಷೆ ಎಂದರೇನು ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.”

ಭಾರತದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 0-6 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರು ತಾವೇ ಕುಳಿತು ಓದುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ದುರದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಓದುಬರಹ ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಅವರು ಮಕ್ಕಳ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡಲಾರರು. ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪದ್ಧತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಳ ಗೊಳಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಲೇ ತಂದೆತಾಯಿಯರು ಮುದ್ರಣ ಸಮೃದ್ಧ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗನವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಗಮನಿಸಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಮಣಿಗಳಿಂದ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಟಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ

ಆಡುವ ದೃಶ್ಯ ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ, ಗಿಜು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹೊರೆಯೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಈ ಹಿಂದೆ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರವಾಗಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೃತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ

ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಸುವ ತರಬೇತುದಾರರು ಬಳಸುವ ಬೆದರಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅನುಕೂಲವಂಚಿತರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹಿಂಜರಿಕೆ ಬೆಳೆದು, ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲ ಹಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುಬರಹವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಯೆಂದು, ಅವರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಸೃಜನಶೀಲರಾಗಿ, ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಓದುವ ಬರಹದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ತೊಡಕಾಗಲಾರದು.

References:

1. Clay, Marie M. (1991). Becoming Literate. Portsmouth, NK: Heinemann.
2. Goodman, Yetta M., 1986. "Children Coming to Know Literacy" in Teale, W.H. and Sulzby, E. (ed). Emergent Literacy: Writing and Reading, New Jersey, Ablex Publishing Corporation.
3. Kress, G. (1997). Before Writing: Rethinking the Pathway to Literacy. London: Routledge.
4. Report of the Consultation on Early Literacy with some partners of Sir Ratan Tata Trust and Navajbai Ratan Tata Trust, retrieved from www.srtt.org/institutional_grants/...
5. Teale, William H and Sulzby, Elizabeth. (1986). Emergent Literacy: Writing and Reading, New Jersey, Ablex Publishing Corporation.
6. The Early Childhood Education Curriculum Framework (Draft) 2012, The Ministry of Women and Child Development, retrieved from [http://wcd.nic.in/schemes/ECCE/Quality_Standards_for_ECCE3%20\(7\).pdf](http://wcd.nic.in/schemes/ECCE/Quality_Standards_for_ECCE3%20(7).pdf)

ಪಾರ್ಥ ಸಾರಥಿ ಮಿಶ್ರಾ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಂಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ತಜ್ಞರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜುಲೈ 2011 ರಿಂದ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಂಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಆಸಕ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶೈಲಶಾಸ್ತ್ರ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಬೋಧನಾ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ. ಇವರನ್ನು partha.mishra@azimpremjifoundation.org ಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.